

EGYETÉRÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 15.— K Félévre . . . 90.— K
Negyedévre 45.— K Egész évre 180.— K

EGYES SZÁM ÁRA 60 FILLÉR.
Kapható az összes dohányüzletben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Proclamatie.

In ceasul in care armata romana evacueaza zona de la rasarit de Tisa. Comandamentul Trupelor romane aminteste cetatenilor acestul tinut ca ocupatiunea romana a fos provocata numai prin ofensiva pornita de armata rosie maghiara din vara 1919. Cetatenul pasnie din acest tinut judecand cu dreptate si impartialitate nu poate tagadui, ca datorita numel ostirilor romane fost salvat de bolsevismul distrugator, care se grabea sa aduca la dezastru si ruina toate avutiile nationale maghiare sa prade si sa transforme in cenusa bunul si proprietatea fiecaruia. Din clipa in care soldatul roman a pus stapanire pe malul Tisei, dreptul, cinstea si viata fiecaruia, au fost garantate; administratia civila, scoala, justitia, si biserica nationale maghiara prin nimic nu au fost stenjenite; din ptriva subscutului soldatului roman si au putut continua mersul lor normal.

Daca mandria va inabusi pentru moment simtamantul de dreptate istoria neperitoare va fi obligata a recunoaste ca numai gratie armatei romane sa oprit ruina natiunii si statului maghiar, deasemeni nu se va tagadui ca rechizitiunile strict necesare armatei de ocupatie sau facut in conditiuni legale si dupa o prealabila despagubire avandu se, grija a se scuti de aceste obligatiuni locuitorii nevoiasi. Aducem multumirile noastre autoritatilor civile locale, care siau indeplinit rolul cu bunevointa si exactitate, mai aducem multumiri tuturor locuitorilor cari recunoscand in armata romana, pe salvatorii lor neau dat supunere si ascultere, fara soavire. Atragem totodata luarea aminte, ca in cazul cand vreo ceata de resvratiti sub impulsul fostilor impuniticiti ai gardai rosii, vor complota pe timpul retragerii la viata vreunui soldat, functionar, sau cetatean roman, ori va incerca a nimici materialul armatei romane, atunei armata romana oprindu si mersul se va rein toarce in zona in care sa complotat, pentru a descoperi, prinde si reprima de indata pe atentatori cu toata rigoarea legilor de rasboiu. Zona se va preda, autoritatilor maghiare in toata regula, astfel in cat linistea cetatenilor sa fie asigurata.

Comandamentul trupelor din Transilvania:
General s. s. Mardarescu.
Sef de stat Major
General Panaitescu.

Felhivás.

Azon órában, mikor a román hadsereg kiüríti a Tiszától keletre levő területet, a román csapatok parancsnoksága ezen terület polgárságának tudomására hozza, hogy a román megszállást csak a magyar vörös hadsereg 1919. évi nyári támadása idézte elő. Ezen terület békes polgárai igazságosan és részrehajthatatlanul utélve nem tagadhatja le, hogy csak a román hadaknak köszönhető megmentése a megsemmisítő bolsevizmustól, amely sietett megsemmisítésbe és pusztulásba vonni az egész magyar nemzeti vagyont, elpredálni és hamuvá változtatni mindenkinek vagyonát és tulajdonát.

Azon pillanattól, mielőtt a román katonák a Tisza partját uralta, mindenkinek a joga és becsülete biztosítva volt; a polgári közigazgatás, iskola, igazságszolgáltatás és a magyar nemzeti egyház semmi által sem volt megakadályozva, sőt ellenkezőleg a román katonai védelme alatt folytathatták menetüket. Ha talán a büszkeség egy pár pillanatra megsemmisítette az igazságszérzetet, a halhatatlan történelemnek kötelessége lesz elismerni, hogy csak — hála a román hadseregnek — meg lett gátolva a magyar nemzet és állam megsemmisítése, hasonlóan le nem tagadható, hogy a megszálló csapatoknak feltétlenül szükségesek rekvizitációk törvényes feltételekkel és megfelelő kártalanítás mellett történtek, számontartva ezen kötelességgel alól felmenteni a szegény lakosokat.

Köszönetet mondunk a helyi polgári hatóságoknak, kik hivatásukat jóakarattal és pontossággal teljesítették. Köszönetet mondunk még az összes lakosoknak, akik felismerve a román hadseregben felmentőjüket, alázatot és meghallgatást adván kétség nélkül. Együtt felhívjuk a figyelmet, hogy azon esetben, ha valamely bujtogató (felázadó) csoport a vörös gárda volt megbízottjának befolyása alatt, a visszavonulás tartama idején megénytetet követne el valamely katonai életre, hivatalnok, vagy román állampolgár ellen, vagy megkísérel megsemmisíteni a román hadsereg anyagát, akkor a román hadsereg menetében megáll, vissza fog térni azon területre, amelyen a merényletet elkövetették, a merénylőket kideríteni, elfogni, azonnal kivégezni a háborus törvények teljes szigorával.

A terület át lesz adva teljes rendben a magyar hatóságoknak oly módon, hogy a polgárság csendre biztosítva legyen. Az erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardarescu s. k.
tábornok.

A vezérkar főnöke:
Panaitescu
tábornok.

Apponyi Albert Londonban.

Párisból jelentik: A londoni lapok híradása szerint gróf Apponyi Albertet, a magyar béke delegáció elnökét, udvarias előzékenységgel fogadták.

A Petit Parisiennek jelenti londoni tudósítója, hogy a konferencia elintézték ügyei közé lehet számítani Konstantinápoly meghagyását a törökök kezén, a Dardanellák és a Boszporus nemzetközi ellenőrzését bizonyos sorrend szerint, továbbá Szmirnának Görögországhoz való csatolását.

Elintézték továbbá több fontos pénzügyi kérdést. Megoldásra vár még Keleti Trácia és a Dodekanézosz kérdése, melyről Itáliának le kell mondania Görögország javára.

A német császár kiadása nézve még szintén nem történt döntés, de a tartózkodási hely kijelölése dolgában nincs kizárva a megegyezés Hollandiával.

Mardarescu s. k.
tábornok.

A vezérkar főnöke:
Panaitescu
tábornok.

21. és 25. számú rendelet (kibővitve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságszügyi törvénykönyvek 32. és 57. § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a) Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik:

1. Rend ellenszolgálatnak lesznek tekintve:

a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződésekkel a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregére vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találtnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tisztelgetni tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinné, valamint azok, akik mások által elősegítik magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázít;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kíséretével, titkos vagy nyí-

vánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történt kiűritett helységeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmerge, vagy megfertőz kutakat, forrásokot, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kivesszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit)

k) azok, akik közbelepnének vagy mások közbelepusát provokálják, hogy megakadályozzanak egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rend ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve. Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i), j) és k) pontokban foglaltak ellenszolgálat a hadtörvényesszék által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kemkedési vagy árusági szándékkal lesz végbe vite, a háboru alatt már életbe lépő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszolgálásának a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, terparancsnokságok, — csendőrtisztek és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ra-

gasztva minden községben, hadtörvényesszékek székhelyén, hadbíróságokon, terparancsnokságoknál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdetve dobozó által is.

E formások megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fentemlített végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik e három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál.
Nagyszabon, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:
Mardarescu tábornok.
Vezérkari főnök:
Panaitescu tábornok.

Németausztria véd- és dacsövetséget kötött a csehszlovák köztársasággal?

Bécs, március 2.

A pester Lloyd heves támadást intéz Renner kancellár ellen, a Csehországgal kötött szövetség miatt.

A lap azzal vádolja az osztrák kancellárt, hogy a két állam között létrejött gazdasági szerződés mögött Magyarország ellen irányuló véd- és dacsövetség rejtőzik és rámutat arra, hogy e megegyezés alapján az osztrák muni-ció gyarakat már meg is kezdték munkájukat a cseh hadsereg részére.

A csehszlovák sajtóiroda a lengyelekről és magyarokról.

Bukarest, március 2. A csehszlovák sajtóiroda Prágában az alábbi nyilatkozatot tette közzé:

„Kedden ötszáz lengyel munkás megtámadta Gólesov községet. Puska lövések történtek és számosan megsebesültek. A gólesovi munkások küldöttsége az antant bizottságtól katonai segítséget kért a lengyel terroristák ellen.

A magyarok hamis híreket terjesztenek a csehszlovák köztársaságról. Legújabb kilátásuk, hogy a köztársaság a magyar radikálisok támogatását ígérte meg és kész területi koncessziókat is tenni a jelenlegi magyar uralom megbuktatása fejében. A tendencia azonban is átlátszó.

Az „Egyetértés” részére előfizetést elfogad a kiadóhivatal.

A tanács fenntartja az árjegyzék rendszert.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Az áruzsora letérése érdekében az árvizsgáló bizottság Zöld József tb. tanácsnok előterjesztése és gondosan kidolgozott terve alapján legutóbb elrendelte a kereskedők és iparosok árjegyzékének felülvizsgálását. Az erről szóló rendelkezésnek az a sarkalatos pontja, hogy az árúciók eladásánál a kereskedők az eladási árat mindenkor a beszerzési árhoz viszonyítva kötelesek megállapítani. Az olcsóbban beszerezett árunak a drágábbal egyenlő áron való forgalomba hozatala, vagy árusítása a konjunkturának kihasználását jelenti.

Ez ellen a rendelkezés ellen a kereskedők körében érthető okokból mozgalom keletkezett s az árvizsgáló bizottságtól beadványban azt kérték, hogy helyezze hatályon kívül a korábbi rendelkezést. Az árvizsgáló bizottság engedett is a kereskedők kívánságának s korábbi hirdetésében kifejezett, előbb ismertett álláspontjának megváltoztatásával kimondotta, hogy az eladási ár megállapításánál a kereskedők jogosultak a napi árhoz alkalmazkodni, vagyis tekintet nélkül a beszerzési árra, arukat a forgalmi áron árusíthatják.

Az árvizsgáló-bizottság ezen újabb állásfoglalásával és elvi kijelentésével tegnap délelőtt foglalkozott egy tanácsi értekezlet, amelyen a főispán-polgármester és rendőrfőkapitány kijelentették, hogy az árvizsgáló-bizottság ezen határozata semmis, mert ellenkezik az ardragító visszaélések üldözéséről szóló 3678—1917. sz. kormányrendelettel, amely kifejezetten megmondja, hogy a közszükségleti cikkek forgalomba hozatalánál az eladó a beszerzési áron és a felmerült költségeken felül csak a rendes kereskedői hasznot számíthatja föl. E rendelkezés áthágása 2 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettük. Ugyanílyen büntetés vár arra, aki számlában, körlevélben, szállító-jegyen, árut kísérő iratban, vagy hasonló üzleti iratban, avagy üzleti könyvekben a közszükségleti cikk árát, vagy árának meghatározására nézve lényeges körülményt hamisan, vagy hiányosan jelez.

Ilyen körülmények között az árvizsgáló-bizottság az árjegyzék vizsgálatait az eredeti hirdetésben kifejezett elvek szerint a konjunkturális haszon üldözésével fog eljárni. Ugyanezen elv szem előtt tartásával fog eljárni a rendőrfőkapitányság is.

Az Árvizsgáló Bizottság figyelmezteti az annakidején közzétett hirdetésben a második csoportba sorozott kereskedőket és iparosokat, hogy árjegyzékeiket úgy, amint az a hirdetésben körvonalaztatott, e hó 3-án délig az Árvizsgáló Bizottság hivatalos helyiségében mutatassák be. A benyújtás ideje naponként délelőtt 9—12 óráig tart. Az érdekelt kereskedők és iparos szakmák a következők:

- a) 1. posztó, 2. ruha, 3. bőr,
4. cipő és kalap, 5. bútor.

Kertvárost akar építtetni az egészségügyi bizottság.

Hány lakásra van szükség Debreczenben?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Az egészségügyi bizottság hétfőn délután Márk Endre főispán-polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen a Szilágyi-féle építési terv kapcsán állást foglalt a kertváros létesítése tárgyában.

Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos ismertette a Szilágyi-féle tervet s véleményét. Egészségügyi szempontból fakadó kifogásait elmondta, kifejtette, hogy minden lakásba be kell sütnie a napnak, mentesíteni kell az épületeket a talajviztől. Ezek a követelmények a tervezett építkezésnél mind hiányoznak. A lépcsők és folyosók keskenyek, nincs gyermekjátszóter és nincs iskola tervezve, pedig a telepen 2000 ember lakna. Mivel a legmérsékeltbb egészségügyi követelményeket sem elégíti ki a tervezet, azt javasolja, hogy vegyék le a napirendről.

Aczel Géza főmérnök is ilyen értelemben nyilatkozott és kijelentette, hogy építési szempontból is sok kifogás alá esik a terv.

A kérdéshez többen is hozzászóltak, így Lencz Géza dr., Radó Rezső dr. és Szöllös Ármán is, akik azt fejtették, hogy most nem az fontos, hogy északi oldalról is besüt-e a nap s hogy az építkezés szép-e, hanem az, hogy nincsen a városban lakás és így elsőrangú fontosságú dolog ezen a lakásinségen segíteni. Míg tehát nincs más mód a segítségre, nem kell agyonütni az első kínálkozó alkalmat.

A bizottság végül is a napirendről való levétel mellett döntött.

Tüdös Kálmán dr. főorvos ezután előterjesztette, hogy

a lakáshivatal adatai szerint

b) 1. kesztyűs és kötszerész, fűzőkészítő, 2. fehérnemű, ágynemű és nyakkendő készítő, 3. fényképész, 4. asztalos és esztergályos, 5. bádogos és vízvezeték-szerelő, 6. épület- és műlakatos.

Egyben figyelmezteti a henteseket, mészárosokat és hordélymestereket, hogy árjegyzékükben a megállapított maximális árhoz kötelesek alkalmazkodni. Akik ettől eltérő árjegyzéket mutatnak be, azok árjegyzéküket e hó 4-én délig az Árvizsgáló Bizottság irodájában a szabályszerű árakat tartalmazó árjegyzékkel cseréljék ki, mert helytelen árjegyzékük benyújtásával már is kihágást követtek el. Debreczen, 1920 március 2.

Az Árvizsgáló Bizottság.

Hűtlen szakácsné.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Haas Józsefné bankigazgató neje volt alkalmazva özv. Bodnár Istvánné, mint szakácsné. A múlt év októberében Haasné furdőre ment s ezt a kedvező alkalmat használta fel Bodnárné és a ruhaszekrényből körülbelül huszezer korona értékű mindenféle ruhaneműt elloptott. Az elloptott ruhaneműket nem maga értéke-

Debreczenben 1900 lakásra van szükség.

Hogy ezen a legsürgősebben segítsenek, a laktanyákat és más középületeket kell szükséglakásokká átalakítani s a barakkokból kikerülő anyagokból is lehetne ilyen szükséglakásokat építeni, amelyeknek élettartama 8—10 év lenne. Ez alatt az idő alatt

a városnak módja volna és hozzá is kell fognia a kertváros kiépítéséhez. És pedig akként kellene a kérdést megoldani, hogy a beépítésre alkalmas város részekben az alkalmas területeket 300—400 négyszögöles parcellákban kell eladni olyanoknak, akik kötelezik magukat, hogy ott maguknak családi házat építenek.

Az egész dolgot finanszírozhatna a város is amortizációs kölcsönnel, amelyet a házak tulajdonosai megtérítenének.

Aczel Géza főmérnök kijelentette, hogy ő örömmel üdvözli a gondolatot, mert ez neki régi, kedves ideája. A finanszírozást megcsinálhatja egy bank is, de maga a város is, mert olyan bérek mellett adhatná ki a parcellákat, amelyekből törleszthetné a kölcsönt is úgy, hogy tisztán pénzügyi műveletről volna szó. Így az emberek is egészséges építkezés mellett juthatnának lakáshoz és saját házhoz.

A bizottság is hozzájárult a propositióhoz, azt figyelmébe ajánlja a tanácsnak azzal, hogy a lakásinségen a laktanyák, középületek, barakkok anyagának felhasználásával igyekezzen sürgősen segíteni.

szította Bodnárné, hanem átadta Keresztes Andrásnénak, Szekeres Andrásnak, Szathmári Sámuelnének és Kozma Andrásnénak és a befolyt összegeken megosztózkodtak.

Tegnap tárgyalta a bíróság a hűtlen szakácsné bűnyűjét, aki a bíróság előtt be is ismerte a terhére rótt bűncselekményt. Az orgazdák ellenben azzal védekeztek, hogy nem tudták a ruhaneműket lopott voltait. A bíróság bizonyítottan vette az elkövetett bűncselekményt és Bodnár Istvánnét lopás bünteltéért másfél évi börtönre, Keresztes Andrásnéat orgazdaság vétségéért két havi, Szekeres Andrást egy havi, Szathmári Sámuelnéét négy havi és Kozma Andrásnéét szintén négy havi fegyházra ítélte. Bodnárné az ítéletben megnyugodott, míg a többiek felebbesztek.

Az analfabéták vizsgája.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnap délután tartotta a Dóczyintézet zenetermében az analfabéta tanfolyam első vizsgáját. A tanfolyam Uray Sándor ref. lelkész agitációjára létesült, a fenntartás költségeit Sesztina Jenő adományozta. A vizsgán jelen

volt a város részéről dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok, Szele György ref. lelkész, dr. Szabó Bela tanfelügyelő, Sesztina Jenő, Uray Sándor ref. lelkész. A három hónapos tanfolyamot öt felnőtt analfabéta nő végezte el a beiratkozott tizenhat közül, akik e rövid idő alatt Tassy Rózsika tanítónő és Nagy István segédlelkész irányítása mellett igazán szép eredményt értek el. Nagyon szép feleleteket adtak hittanból, értelmesen olvastak, irtak, számoltak. A levizsgázottak mindenestre nagy köszönettel tartoznak tanítóiknak, akik nem kis fáradsággal megtanították őket a kultúra első lépéseire. Mindenesetre ennek az igazán nemes emberbaráti akciónak, amely valóban házagnótió városunkban, továbbra is folytatnia kellene működését.

Állatgazdaságot akar létesíteni a város a Hortobágyon.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Debreczen város gazdasági bizottsága hétfőn délután Tatay Zoltán dr. tb. tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen több gazdasági ügy mellett néhány igen fontos erdészeti és állatgazdasági kérdést is tárgyaltak le.

Annak kapcsán, hogy a város a kertészetre ráfizet — így 1919-ben is 8000 koronát — fölmerült a kérdés, milyen más módon kellene a kérdést megoldani. A mérnöki hivatal és a gazdasági intéző erre vonatkozóan tettek is javaslatot s ezek felhasználásával az erdőhivatal egy megvalósításra érdemes tervet dolgozott ki. E terv szerint

az erdőhivatal erdei fecsémete, gyümölcsoltvány, díszfa termelést létesítene.

Konyhakert létesítését az erdőhivatal most nem javasolja, mert ezt a szennyvízszűrő-teleppel kapcsolatot kell megvalósítani. A telepet pedig most pénz hiányában nem lehet és nem is időszzerű megcsinálni. A bizottság az előadottakhoz hozzájárult s javasolja azoz megvalósítást.

Javasolja továbbá a bizottság, hogy a külső utak, birtokok, tanya, majorok fásítottassanak be s a birtokok terkepeztesenek.

Helybenhagyta a bizottság azt a tervet, hogy a törzsgulya és törzsménes elállása érdekében a Hortobágyon 194 hold föld ne adassék berbe, hanem az házi kezelesbe vóttessék s azon takarmányi termeljenek, mert most drága pénzen kell vásárolnia a városnak a takarmányt.

E kérdésnél kimondta a bizottság, hogy

a tűzsgulyát és törzsménest rendes állatgazdasággá kell fejleszteni s ki kell bővíteni ezt a gazdaságot juh-és sertés tenyésztéssel.

Ez a városnak óriási hasznot fog jelenteni.

Ekli József kívánságára hozzájárult még a bizottság, hogy a tejgazdaság ügyeit vizsgálják meg annak megállapítása céljából, hogy milyen eredményt tudott elérni.

Apróhirdetések az Egyetértés részére felvételnek.

HIREK

A csábitó selyem.

Régmult időkben, mikor hírehamva sem volt a repülőgépeknek, a töffgő autóknak, a földtekét nem hálózták be a vasból kovásolt simpárok, a tenger felületén nem jelent meg az uszó paloták gomolygó füstje, a levegőt nem hozta hullámlásba a Marconigram szikrajelzése, azokban a régen letűnt korszakokban, mikor karavánok bolyongtak a világ egyik sarkából a másikba, már ismeretes, értékes holmi volt a selyem, amiért érdemesnek tartotta a puszták és hegyzorosok nomád törzsfőnöke megkockáztatni a fejet, hogy birtokába jusson.

A vadregényes kelet misztikus regéi át és át vannak szöve-fonva kalandokkal, melyekben a selyem szerepel, mint olyan nagytértékű holmi, amiért a szerelmes ifjú nem átalotta megtámadni a főnőciát, vagy később a velencei kalmarok karavánjait, hogy zsákmányát szívét zsarnokul uraló bálványa elé hordja. Már ezekben az időkben is sulyosan büntették a selyemrablást. Nem egy hollófelete hajfűrtös fej hullott le a hóhérbárd csapása alatt, csak azért, mert sóvárgott arra a simulékony, szegő fonott holmira, melynek lágy meleg ölelésére vágyott egy fényűzésre hajló kacér délnő. A régi arabs szólás-mondások között találjuk ezt is:

— „Egy csókodért egy gombolyag selymet, s ha kell, az életemet!”

S bezzeg nem egyszer az utóbbival fizetett az ifjú. Kolumbuszt is a selyem csábitotta a nyugati ocean örvénylő és ismeretlen száz veszéllyel leselkedő járattal utjaira, közelebbi utat mutatott a kelet selyomtermelő vidékeihez. És selyem ajándékokkal kedveskedtek a legyőzöttek a hatalmas hódítóknak Salamontól Caesarig s ez utóbbtól Konstantinápoly egykor hatalmas urainak is. Mind e hatalmaságok már a mult homályába vesznek el. A selyem, mely egykor Fáraok leányainak nyulánk, simulékony testét ölelte, ma már nem a beduin törzsfőnökökre hat csabos ingerrel, a Földközi-tenger kalózái sem vetemednek utána. Sokkal prózaibb emberek — a hadimilliomosok — prédája lett.

Bőjti Istentisztelet. Az ág. hitv. evang. templomban szerdán délután 5 órakor Uray Sándor ref. lelkész végzi a bőjti istentiszteletet.

Adományok. A debreczeni ref. kollégium megsegítésére újabb adakoztak: Dr. Hódy Béla 500 K, a debreczeni Vas és Rézbutorgyár 1000 K, Hajnal Samu 100 K, Friedlander Vilmos 1000 korona, Fohn Ede 1000 korona K, Kereskedelmi Csarnok 2000 korona.

Cukrot akarnak Debrecenbe hozni a kávések. A szállodások, vendéglősök, kormárosok és kávések ipartársulata nevében az elnök beadvánnyal fordul Márk Endre főispán-polgármesterhez. A beadványban rámutat arra, hogy a kávésiparnak mily emberfeletti módon kell küzdenie az üzem fenntartásához szükséges anyagok megszerzéséért. Rámutat arra is, hogy milyen hiányt szenvednek cukorban, amely pedig

Egy magyar író tragikus halála.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Hónapokkal ezelőtt pár sorban hírt adtunk már Csáth Gézának, a szép tehetségű fiatal magyar írónak, haláláról.

Csáth Géza (családi nevén Brenner József dr.) abból a délvidéki svábságból származott, mely a magyar tudományos és szépirodalom számára egész sereg derék, érdemes munkást adott. Voltaképpen orvos volt, s mint ideggyógyász rövidesen kiterjedt pacientúrához jutott, amiben kétségkívül része volt annak is, hogy közben írói működésével — több kötet novellával, zenekritikai tanulmánnyal és a Magyar Színházban szép sikert ért darabjaival — igen hamar kitűnő csengésűvé tette nevét.

Halála részvétet keltett mindenfelé már csak azért is, hogy Csáth Géza mindössze 32 éves volt, — de valósággal megdöbbentő tudnunk, hogy milyen körülmények között halt meg a kiváló ifjú író. Halálának tragikusan megrázó körülményeiről csak most értesülünk, íróársának és barátjának, Karinthy Frigyesnek nekrológiájából, amelynek itt következő részlete a halálnak rémdrámába illő történetét így beszéli el:

„És ez a pompás élet, öröme mindazoknak, akikre átsugárzott és nyeresége az ország kulturájának, tragikus és romantikus módon egyszerre összeroppan — s azontul a Jókai-regény drámai gyorsasággal rohan a katasztrófa felé történelmi dimenziók hátterében.

Kitör a háború: orvosi minőségében kerül a forgatagba, eltűnik és felmerül. Néhányszor Pesten látjuk: ha beszélisz vele, az, aki volt: mély és okos. De hangulatában van valami elborult,

komor sejtelmek árnyéka. Váratlanul elhagyja állását, elhagyja a várost, ahová minden érdeklődése és becsvágya kötötte. Feleségével és kisgyermekével elrejtőzik valahol vidéken — megszakít minden vonatkozást tudománnyal és irodalommal. Hozzá tartozói, akiknél érdeklődünk, valami kedélybetegségről beszélnek.

Egy napon rendelőszobájában, hat revolverlövéllyel agyonlövli a feleségét és felvágja az ereit.

Kórházba viszik, mint örültet: hetek múlva megszökik a kórházból, száz koronával a zsebében megindul gyalog Pest felé. Egy erdő szélén állják el az utját.

És az egykori hős, minden szépséges remények és lehetőségek dédelgetett kedvence, ott áll most, lerongyolódva, lesaványodva, árnyéka önmagának: rimánkodik, hogy engedjék tovább, szeliden magyarázza, hogy dolga van Pesten — egyik tanárát emlegeti, akivel okvetlenül beszélnie kell.

Esteledik, hideg szépia-felhők sávozzák az eget. Röhögnek és lökdösik visszafelé. Kitépi magát, futni kezd. Utánalőnek, nem találja golyó, de az emberek utólerik, leteperik. Megadja magát és megindul visszafelé.

Egy óvatlan pillanatban üvegcsét szed elő zsebéből és kiíssa a tartalmát.

Összeesik és ott pusztul el harmincegy éves korában a szabad ég alatt az országúton — a növekvő sötétben megdöbbenve, kíváncsian hajol a szegény, szegény, megbékült arca fölé a két durva arc. . .

a kávésiparnak nélkülözhetetlen. Cukor-nélkül egyáltalán nem tudnak dolgozni. Mig a békében egy zsák cukrot 88 koronáért a legkönnyebben be tudtak szerezni, sőt hitelben és házhoz szállították, addig ma nagy fáradsággal és utánjárással tudnak egy zsák cukrot 10,000 koronáért beszerezni. Ilyen szomorú viszonyok közt a kávések minden irányban cukor után kutatnak. Így kerültek összeköttetésbe egy cseh kereskedővel, aki hajlandó volna Cseh-Szlovákiából 150 mázsa cukrot szállítani, ha viszont ő meg Békés- és Csenger-megye területéről 100 méter-mázsa gyapjút szállíthatna ki. A rekompenciós üzlet lebonyolítása érdekében most folynak a tárgyalások, szem előtt tartva egész Debreczen közönségének érdekeit.

Előjegyzési blokk- és zsebnaptárak érkeztek és kaphatók a „Méliusz” könyv- és papírkerekedésben.

Halálozás. Mélyszégyes fájdalommal tudatjuk szeretett jó nevelő anyánk, sógorónk és kedves rokonunk **szabjái Posgay Lajosné** szül. diószeghi Erdődy Emma, áldásos életének 69., bus özvegyiségének 18. évében, hosszas és sulyos szenvedés után folyó hó 2-án, hajnali 2 órakor történt elhunytát. Kedves halottunk földi részzeit folyó március hó 3-án, szerdán délután 3 órakor fogjuk Csapó-utca 26. szám alatti lakásunkról, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után Ujfehértóra szállíttatni s ottan folyó hó 4-én, délelőtt 11 órakor végső nyugalomra helyezni. Debreczen, 1920 március hó 2-án. Emléket hálás kegyelettel őrizzük! Nevelt gyermekei: Molnár István nejevel Zábráczky Klárával és gyermekei, Molnár Agnes öz. dr. Cseke Miklósné gyermekével, Molnár Margit férjével dr. Rejtő Jenővel és gyermekük, Gavallér Berta férjével Pelley Józseffel és gyermekei. Sógornője: öz. Erdődy Andrásné Kontz Gabriella. Sógora: Bitay Sándor. Kiterjedt rokonságunk nevében is! A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-utca 8. sz. rendezi.

Márk Endre a tényleges katonakért és családjékért. Hogy mennyire szíven viseli Márk Endre főispán-polgármester azoknak az ügyét, akik segítségre vannak szorulva, mutatja a következő dolog: A Debreczenben maradt tényleges tiszték és altiszték, valamint családtagjaik, mivel az állampénztár nehéz anyagi helyzetben van s így fizetést hosszú időn keresztül nem kaptak, ingóságai eladásából tengődtek, természetesen liztet sem tudtak beszerezni. Tudomására jutott ez Márk Endre főispán-polgármesternek, aki, hogy ezen jobb sorsra érdemes társadalmi csoporton segítve legyen, nyomban érintkezésbe lépett a debreczeni Általános Forgalmi Bankkal, amely bank nemes készséggel a magyar tényleges katonatiszték, altiszték és családjaik listellátása céljára kamatmentesen 3 hónapi időtartamra 50,000 korona kölcsönt nyújtott.

Croker, Gly Elinro, Marilitt és Ohnet regények érkeztek és kaphatók a „Méliusz” könyvkereskedésben.

kaphatók a „Méliusz” könyvkereskedésben.

A közönség szíve. Debreczen közönsége napról-napra fényesebbnél-fényesebb tanúságát szolgáltatja jó szívének. A tegnapi nap folyamán az alábbi adományok érkeztek az Egyetértés szerkesztőségéhez:

A kollégium részére:
A monstre zenekar tagjai: 186 K
A Korzó droguéria . . . 100 K
N. N. 50 K

A Tisza István-alapra.
A Korzó droguéria . . . 100 K
N. N. 50 K

Ezeket az összegeket már eljuttattuk Márk Endre főispán-polgármester kezeihez, hogy rendeltetési célukra fordítsa.

Ezekon kívül a Korzó droguéria küldött 50 koronát az Egyetértés gyorssegély-alapja javára, amelyből újabban is többeket köztük egy összevert, kifosztott s a kórházból most kikerült szegény sarkadi iparosmestert is — segélyeztünk.

Tegnapi halottak. A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Szabó Irma ref. 19 éves, Jókai-utca 26. szám, öz. Vitéz Józsefné ref. 27 éves. Csapó-utca 32. szám.

Öt napi fogház börtömmozásért. A rendőrség megállapította, hogy Lindenfeld Ferenc cipőfelsőrészkesztő nagyobb mennyiségű kész bört halmozott fel lakásán. Minthogy börtökkel való kereskedésre engedélye nincs és arra lehetett következtetni, hogy árdragítás céljából halmozta fel Lindenfeld a börtököt, a rendőrség kihágási uton felelősségre vonta és tegnap dr. Papp Lajos rendőrkapitány 5 napi elzárásra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Lindenfeld felebbezett.

Vázlattömbök, fekete és színes tusok, mindenfajta ecsetek és gombfestékek nagy választékban kaphatók a „Méliusz” könyv- és papírkerekedésben.

A kiadóhivatal kéri a közönséget, hogyha birtokában van ez év február hó 1., 3., 4., 16., 17., 18. és 20-iki Egyetértés száma, szíveskedjenek a kiadóhivatalba beadni, hol azoknak ellenértékét kifizetik.

Legszébb kalap ujdonságok Frank Edénél, megyeháza mellett.

Meglopott timármester. Szilágyi István Teleky-utca 30. szám alatt lakó timármester feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az elmúlt éjjel behatoltak az udvarára és onnan három darab cserzett bört összesen 9000 korona értékben, továbbá egy rend férfi ruhát elloptak. A tettesek valószínűleg a Homokkert-utca felől hatoltak be a timármester udvarára. A tetteseket nyomozza a rendőrség.

Dr. Szöllösi nemi betegnek rendel. Hungaria-épület.

Bárd és Rózsavölgyi karcsonyi albumok 1920. évre kaphatók a „Méliusz” könyvkereskedésben.

A lánchíd. A kávéházban születnek mindig a legjobb viccek. Ma meg nemcsak viccelnek, hanem láncolnak is a kávéházban, tehát a vicctermelők összekötik a két dolgot. Így teremnek az ilyen viccek:

— Hallotta, hogy a Hungaria és a Frohner kávéház között hidat építenek?
— Ne mondja! Milyen hidat?
— Lánchidat.

Zsebtolvajlás a zsilvá-sárban. Debreczeni Istvánné bellegelői lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy a zsilvá-sárban ismeretlen zsebtolvaj ellopta a pénztárcáját, melyben 70 korona pénz volt. A tettest keresik.

Villanyszakmába vágó bármilyen munkálatokat jutányosan eszközöl. Mucsi Sándor villanyszerelő, Arany János-u. 20.

Dinamó-gépek, Elektromotorok, Delejjyújtók és egyéb a legkomplikáltabb készülékeket készít és javít, vesz és elad Földvári, Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár, — Széchenyi-utca 55.

BÉLYEGGYŰJTÉMÉNYEKET,

használt magyar bélyegeket nagyobb mennyiségben, zóna felülnyomású bélyegeket iv-tételekben

veszünk

ma, szerdán délután 5—6 óráig

a Színházi Figaróban.

◆ SZÍNHÁZ ◆

Csokonai-színház műsora:

Szerdán C) bérletben Legénybucsu. Csütörtökön A) bérletben Legénybucsu, operett.

Vig-színház műsora:

Szerdán délután Bizanc ifjúsági előadás.

Gombaszögi Frida újra játszik.

Epen egy évvel ezelőtt nagy szenzációt keltett az a revolveres merénylet, melyet egy exaltált vésnőktanonc követett el Gombaszögi Frida, a Vigszínház ország-szerte híres színésznője ellen. A fiu halálosan beleszeretett a színésznőbe, akit természetesen csak a szinpadról ismert, folyton levelekkel üldözte, míg végre exaltált szerelmében, feltékenységi rohamában felment Gombaszögihez és kétszer váltott.

Az egyik golyó a művésznő száját furta keresztül és orvosi komolyan tartottak attól, hogy a legszebben beszélő magyar színésznő többet nem léphet fel szinpadon, hogy beszédében mindig érezhető lesz a golyó okozta sérülés.

Ez azonban szerencsére nem következett be. Gombaszögi teljesen felépült és az orvosi tudomány vele valóssággal csodát művelt. A merénylő golyójának még nyoma sem maradt a művésznő arcán. Mint a bécsi lapokból olvassuk Gombaszögi Frida február végén fel is lépett a Budapesti Vigszínházban egy év után először, Rutkay György új színművében, a Nagyvilági nőben.

A darab premierjét Gombaszögi betegsége utáni első szereplése tette szenzációssá. A közönség tomboló lelkesedéssel üdvözölte, megjelenésekor csaknem ellepték virággal. Játékában a művésznő a régi, a lapok a legnagyobb elragadtatás hangján írják róla.

A színházi Iroda jelentése: Ifjúsági előadás a Vigszínházban. Ma, szerdán délután 5 órai kezdettel a Vigszínházban ifjúsági előadásban a Bizanc dráma kerül színre. Honthi Hanna és Ocskai Kornél sikere a Legénybucsu operettben szenzációs. Ma a Csokonai színházban kerül színre. Előadások kezdete fél nyolc órakor. Mai naptól kezdve mindkét színházban az esti előadások fél nyolc órakor kezdődnek.

A Makkabea Sport Egyesület március 4-én este 7 órai kezdettel rendezendő tombolával egybekötött estélye iránt oly nagy az érdeklődés, hogy jegyek már csak korlátozott számban kaphatók a Vigszínház pénztáránál. A vezetőség ezután is kéri a n. é. közönséget a pontos megjelenésre.

Steinhardt bohózat. „A szerencsés könyvelő” és a „Mit jársz meztelenül?” című pikáns egyfelvonásos kerül ma este az Arany-Bika mozi-varieté pirosszínlapos, pikáns műsorára. — Szántó Mancsi, Révész Eta, Kállai, Váradi, a Galitzki-pár, Mayor Lenczi egész sereg új kuplékat énekelnek. Előadás kezdete fél 9 órakor.

Piros-színlapos férfi-est ma szerdán az Arany-Bika mozi-varietében.

Hitves légy erős a címe a nagyhatású 5 felvonásos drámanak, melyben Eszther Karena játsza a főszerepet, ma utoljára mutatja be az Apolló. Előadások 6 és 8 órakor.

Arany-Bika mozi-varieté

Ma szerdán:

Pirosszínlapos férfi-est.

A szerencsés könyvelő
Steinhardt bohózat.

Miért jársz meztelenül? bohózat.

Előadás kezdete fél 9 órakor.

Apróhirdetések felvételnek az Egyetértés részére.

◆ SPORT ◆

A DNySC vezetősége tudatja tagjaival, hogy a vasárnap megtartott első tréning helyén ma, szerdán délután 5 órakor ismét tréninget tart.

Hadirokkantak és özvegyek figyelmébe!

A hadirokkantak, özvegyek és árva február havi illetményei az alábbi napokban 9-től fél 2 óráig a családi nevek kezdőbetűje szerint az alábbi sorrendben fognak kifizettni, a Népjóléti hivatalnál (Miklós-utca 23.):

- Február hó 5-én A—E betűig.
- 6-án F—I
- 8-án K—N
- 9-én O—T
- 10-én U—végig és az elmaradottak.

Felhívtnak mindazok, akiknek a Gazdasági Hivatal által kiállított számlakönyvi kivonatuk van, hogy a kiirt napokon jelentkezzenek, mert utólag nem lesznek kifizetve.

A fizetések fehérrátu bankjegyekre fognak történni, mert az adóhivatal azt bocsátott a hivatal rendelkezésére.

Debreczen, 1920 február hó 29-én.

Debreczen városi Népjóléti hivatal.

NYILTTER

Nyilatkozat.

A debreczeni vas- és fémmunkások állandó vigalmi bizottsága nem azonosítja magát a február hó 21-én vas- és fémmunkás címen tartott tancmulusággal.

Az állandó vas- és fémmunkások vigalmi-bizottsága.

* E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

784—1919. kgysz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen város árvaszékének 12,865—1919. a. sz. határozata folytán alulírott városi közgyám közhírré teszem, hogy a Széplaki kiskorúak tulajdonát képező különféle ingóságok, u. m.: varrógép, butorok, ruhaneműek stb. Csapókeret, Dobó-utca 26. szám alatt, 1920. évi március hó 8-án, hétfőn d. e. 10 órakor tartandó árverésen eladotnak.

Debreczen, 1920 március 2.

Kiss Kálmán,
városi közgyám.

Akác- és tölgyfát

minden mennyiségben házhoz szállítok ötenként és aprítva méter-mázsánként

Polyánszky Oreszt

tűzifakereskedő, Piac-utca 58. és Miklós-u. végén: Szoboszlói-ut 1.

Savanyított káposzta

nagyban és kicsinyben kapható

Hunyadi-utca 21.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapokon tíz szög 4 korona, minden további szög 40 fillér. — Vasárnap 10 szög 5 korona, minden további szög 50 fillér. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

LEVELEZÉS

„Zsilő 33”. Neheztelése alaptalan. Levelemet rosszul értelmezte. Szerdán háromkor kollégiumnál várjon. Üdvözlé Miczi. 943

Titoktartó jelígre levél van a kiadóban. Kérem átvenni. 939

Szöke 17, Jó tettért jót várj, Örökké hálas 13, Jó szívd jelíge leveleket igazolt tulajdonosai átvehetik a Színházi Figaróban.

Egy fiatal asszonyka uriember ismeretségét keres Levelet a kiadóban, kérem 21 éves jelígre 930

AJÁNLAT

Elcserélem modern földszinti 2 szoba (egyik utcai), konyha, kamara stb. melletk utcán, teljes udvarhasználatl, néhány száz korona évi béres lakásomat főtéren vagy főtér közelében lévő modern két szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakással. A költséges költséget viselem. Cim a kiadó hivatalban. 907

Akácfa felsprítva, házhoz szállítva, métermázsánként 70 koronáért, apróra vágott akácfa tuskó olcsón beszereshető Holczler János tűzifatelepen, Margit-fürdő mellett. 898

Szántást vállalok pénzért vagy felébe. Apaffi-utca 32. 917

Nagy állomás melletti 1 szoba konyhás lakásomat elcserélném hasonló valamely kerti vagy telepi lakással. — Homokkert-utca 105, Kaba. 942

Tehenet tartásba elfogadok tanyára. Értekezni Lengyel Csapó-utca 47. 937

Zongorázni tanítok kezdőket és haladókat. Magyar nótát is. Egymalom-utca 6. 886

Öt szobás városi lakásom elcserélném kertés lakással. Cim a kiadóban. 936

Festést, tisztítást, gallérokat, ingeket és sima ruhát 8 nap alatt vállal. Csapó-u. 11. Keresztéputlet. 944

▲ KERESLET ▲

Sárga-vlaszt bármely mennyiségben napi áron vesz Grósz Nagy Ferenc aranygyászru győgszertára (színház mellett.) 929

Egy komplett férfi és női kelengyét keresek azonnali megvételre. (Csakis privát háztól jelentkezők vétetnek ügylembe.) Cim a kiadóban. 931

Pénztárnoknól vagy kezelőnől állást keres övadékképes gyakorlott hivatalnoknól azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 939

Megvételre keresek 20—25 kgr. orth. kóser házi libaszirt. Cim a Színházi Figaróban. 945

▲ ELADÁS ▲

Tengerikóro jó minőségű takarmányozásra alkalmas eladó a Közraktárban. 934

Egy kocza öt fiával eladó. Kandia-utca 9. sz. 935

Nagyobb sertések eladók. Széchenyi kert, István-ut 24. 941

Legszebb kivitelű új butorok, háló, ebédő, divány, hencserek, gyönyörű fehér leányzóba, olcsó festett butorok eladók. József király 41. 938

Eladó ház Kölcsei-utcsán 3 lakással. Értekezni Caillag-u. 43. sz. 940

Ocska nád, régi ajtók és vastag tölgyfa gerendák eladók. Honvéd-utca 28. sz. 933

2 nagy vas berena eladó. Kötvös-u. 85. szám. 904

Eladó női gummiköpeny, ajtó tapet, ajtó, ablak és foghagyma, Tamtő-u. 11. 920

Alkalmi vétel!

Csallag-utca 54. számú ház, van rajta 4 rendbeli egyszobás, konyhás és egy udvarra nyíló egyszobás lakás, tizta tégla építet, erős faszkeretűre cseréptetővel fedett épület, minden lakáshoz külön fűskamara. Igen jutányos árt megvehető.

Ajánlok privát kölcsönt l-ső helyre leendő betáblázás mellett, méltányos feltételekkel, mérsékelt díjazásért.

Keresek vételre, közeli szőlőkertben, szőlőstelepeket 5—30 holdig, valamint tanyásbirtokot az Ebezen, Szepesen, Oadódon, vagy Hegyesen 20—100 holdig.

Elfogadok megbízásokat bármely természetű ingatlanok, u. m.: földbirtokok, szőlőtelepek, konyhakerti veteményes területek, valamint családi- és bérházak eladása, vagy vételre közvetítésére mérsékelt díjazásért, valamint házasságközvetítésre, feltétlen discretio mellett, mint amilyenek nálam jelenleg is előjegyben vannak.

Bővebb felvilágosítással díjtalanul szolgál **TARR MIHÁLY** (tr. bej. cég) általános ügynöksége Király-utca 2. szám alatt, a hivatalos órákban, d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6 óráig, vasárnapokon csak d. e. 8—12 óráig.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszés-tul református egyházkerület köznyomda-vállalata.